

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ İCMALI

31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ

BESTCOMP GROUP

Mündəricat

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI	2
KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT.....	4
KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT	5
KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT	6
KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT	8
MALİYYƏ HESABATLARI İLƏ BAĞLI QEYDLƏR.....	9
1. Şirkətin əsas fəaliyyəti	9
2. Qrupun əməliyyat mühiti	10
3. Əsas uçot siyasətlərinin qısa xülasəsi.....	14
4. Əsas vəsaitlər.....	17
5. Debitor borcları	19
6. Kreditor borcları	19
7. Ehtiyatlar	20
8. Satışdan gəlirlər	20
9. Əməliyyat və digər inzibati xərclər	20
10. Alınmış avanslar	21
11. Verilmiş avanslar	22

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI**“BESTCOMP GROUP” QSC-nin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə*****Rəy***

Bizim fikrimizcə, əlavə edilən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Auditin predmeti

Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına aşağıdakılar daxildir:

- 31 dekabr 2024-cü il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə tamamlanan il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında hesabat;
- həmin tarixdə tamamlanan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə tamamlanan il üzrə kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
- və əsas uçot siyasətlərinin qısa xülasəsi, digər izahedici məlumatlar daxil olmaqla maliyyə hesabatları ilə bağlı qeydlər.

Rəy üçün əsas

Biz auditə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartların uyğun aparmışıq. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Konsolidasiya edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması üzrə Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartların uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv üzündən əhəmiyyətli təhriflər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün

rəhbərliyin fikrincə zəruri olan daxili nəzarət sisteminə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit əsasında həmin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirməkdir. Biz auditə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun aparmışıq. Həmin Standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi, auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mülahizəsindən, eləcə də fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, auditə mövcud uçot siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin uçot ehtimallarının əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə-vergi hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Auditorlar Palatası tərəfindən hazırkı rəy üçün verilən qeydiyyat nömrəsi: **OTIJQbD7Zt**

Auditorun hüquqi statusu: Lisenziyalı audit təşkilatı /Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən akkreditə olunmuşdur/

Smart Audit MMC

Auditor:

Auditorun qeydiyyat nömrəsi:

25 iyun 2025-ci il

Lisenziya № AT/115

Əmir Məmmədov

SA/205

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir)

AKTİVLƏR	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Nəgd pul və pul ekvivalentləri	12 524 847,51	16 526 785,64
Debitor borcları	10 019 449,62	19 035 684,21
Ehtiyatlar	39 108 383,02	51 654 021,84
Əvvəlcədən ödənilmiş avanslar	1 529 921,66	2 755 818,87
Dövlət büdcəsinə (vergilər üzrə)	2 443 294,57	0,00
Digər aktivlər	887 902,58	3 870 611,66
CƏMI QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	66 513 798,96	93 842 922,22
Əsas vəsaitlər	5 551 715,79	5 764 346,95
Qeyri-maddi aktivlər	432 203,91	531 934,81
Birləşdirilməmiş törəmə müəssisələrə və fəliallara investisiyalar	1 339 176,79	1 339 176,79
Digər uzunmüddətli aktivlər	8 283 911,25	10 125 953,05
CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	15 607 007,74	17 761 411,60
CƏMI AKTİVLƏR	82 120 806,70	111 604 333,82
ÖHDƏLİKLƏR		
Əvvəlcədən alınmış ödənişlər	11 266 739,42	9 816 644,52
Kreditor borcları	16 972 844,09	28 138 526,22
Digər öhdəliklər	495 974,79	8 496 207,92
Dövlət büdcəsinə (vergilər üzrə)	0,00	6 053 097,91
Təsisçilər ilə hesablaşmalar	310 003,52	0,00
Bank kreditləri qısamüddətli	21 616 410,90	19 546 410,90
CƏMI QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	50 661 972,72	72 050 887,47
Bank kreditləri uzunmüddətli	0,00	8 010 520,52
Digər uzunmüddətli öhdəliklər	27 831,00	0,00
CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	27 831,00	8 010 520,52
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	50 689 803,72	80 061 407,99
KAPİTAL		
Nizamnamə kapitalı	8 962 330,00	8 962 330,00
Bölüşdürülməmiş mənfəət	22 366 150,98	22 493 536,93
Nəzarət etməyənlərin iştirak payı	102 522,00	87 058,90
CƏMI KAPİTAL	31 431 002,98	31 542 925,83
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL	82 120 806,70	111 604 333,82

25 iyul 2025-ci il tarixində imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Əliyeva Pərvanə
Baş mühasib

*Əlavə olunmuş qeydlər bu maliyyə hesabatının ayrılmaz tərkib hissəsidir

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR
HAQQINDA HESABAT***(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir)*

MADDƏLƏR	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Gəlir		
Əməliyyat gəlirləri	206 790 496,18	194 028 360,54
Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda əldə edilmiş gəlir		
Xarici valyutanın manata nisbətən (müsbət)/mənfi məzənnə fərqi	(39 502,05)	(32 317,35)
Digər gəlirlər	42 055,31	1 493 837,37
Cəmi gəlirlər	206 793 049,44	195 489 880,56
Əməliyyat xərcləri	(155 229 544,30)	(136 222 085,76)
Bank komissiyon xərcləri (kredit üçün %)	(1 765 726,03)	(1 598 558,41)
Əməliyyat və digər xərclərin cəmi	(19 519 733,40)	(26 633 243,13)
Xalis əməliyyat gəlirləri	30 278 045,71	31 035 993,26
Vergitutma məqsədləri üçün mənfəət	18 622 414,39	23 334 531,75
Vergiə cəlb edilməyən mənfəət/zərər		(10 781,56)
Mənfəət üzrə azadolmalar və güzəştlər	11 655 631,32	7 690 679,66
Mənfəət vergisi	(3 724 482,88)	(4 666 906,35)
Xalis mənfəət	26 553 562,83	26 347 523,50
AM səhmdarların payı	26 451 040,83	26 260 464,60
Nəzarət etməyənlərin iştirak payı	102 522,00	87 058,90

25 iyun 2025-ci il tarixində imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Həsənov Fəridə
Baş İcraçı Direktor

Əliyeva Pərvanə
Baş mühasib

**Əlavə olunmuş qeydlər bu maliyyə hesabatının ayrılmaz tərkib hissəsidir.*

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir)

Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət / (zərər) (güzaşt və azadolmalar nəzərə alınmaqla)	30 278 045,71	31 035 993,26
Düzəlişlər	(1 582 016,94)	1 424 940,77
Maliyyə xərcləri mənfəət / (zərər)	1 765 726,03	1 598 558,41
Xarici valyutanın manata nisbətən dəyişməsindən məzənnə fərqi mənfəi/müsbət	0,00	32 317,35
Əsas vəsaitlərin köhnəlməsi	644 920,88	777 223,25
Dövrüyyə kapitalında dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti	31 106 675,68	34 869 033,04
Ticarət və digər alacaqlardakı (artım) / azalma	6 255 145,38	(9 016 234,59)
Alınmış avanslarda (artım) / azalma	(4 040 159,10)	(1 450 094,90)
Əvvəlcədən ödənişlərdə (artım) / azalma	1 627 840,96	(1 225 897,21)
Digər aktivlərdə (artım) / azalma	2 140 633,80	(2 381 456,31)
Ticarət və digər borc öhdəliklərində (artım) / azalma	(12 335 687,60)	11 165 682,13
Digər öhdəliklərdə (artım) / azalma	(6 740 094,62)	13 707 124,57
Ehtiyatlarda (artım) / azalma	10 411 173,99	(12 545 638,82)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan pul vəsaitləri	28 425 528,48	33 122 517,91
Ödənilmiş mənfəət vergisi	(3 724 482,88)	(4 666 906,35)
Ödənilmiş faizlər	(1 765 726,03)	(1 598 558,41)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitləri	(5 490 208,91)	(6 265 464,76)
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Əmlak, tikili və avadanlıqların alınması	281 989,52	(1 090 145,08)
İnvestisiya (artım)/azalma	1 246 588,74	(12 632,00)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitləri	1 528 578,26	(1 102 777,08)
Maliyyə fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Borc öhdəliklərindən daxilolmalar	24 215 000,00	16 310 520,54
Borc öhdəliklərinin geri qaytarılması	(25 980 536,42)	(10 370 000,00)
Ödənilmiş dividendlər	(21 144 444,44)	(25 000 000,00)
Razılıq əsasında ödənilən vəsait		(2 660 541,13)
Maliyyə fəaliyyəti üzrə daxil olan pul vəsaitləri	(22 909 980,86)	(21 720 020,59)
Xalis məzənnə fərqləri	(39 502,05)	(32 317,35)
Dövr üzrə xalis pul vəsaitləri axını	1 514 414,93	4 001 938,13

BESTCOMP GROUP

İlin əvvəlinə nəgd pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	11 010 432,58	12 524 847,51
İlin sonuna nəgd pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	12 524 847,51	16 526 785,64

25 iyun 2025-ci il tarixində imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Həsənov Fərid
Baş icraçı Direktor

Əliyeva Pərvanə
Baş mühasib

**Əlavə olunmuş qeydlər bu maliyyə hesabatının ayrılmaz tərkib hissəsidir.*

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Ümumi kapital
Əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə olan qalıq 01.01.2023-cü il	8 962 330,00	21 616 446,20	30 578 776,20
Hesabat dövründə uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər		(1 582 016,94)	(1 582 016,94)
Səhvlərin düzəldilməsindən sonra əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	8 962 330,00	20 034 429,26	28 996 759,26
Əvvəlki hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		26 451 040,83	26 451 040,83
Ödənilmiş dividend		(21 144 444,44)	(21 144 444,44)
Razılıq əsasında ödənilən vəsait		(2 974 874,67)	(2 974 874,67)
Nəzarət etməyənlərin iştirak payı		102 522,00	102 522,00
Əvvəlki hesabat dövrü üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi 31.12.2023-cü il	8 962 330,00	22 468 672,98	31 431 002,98
Əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə olan qalıq 01.01.2024-cü il	8 962 330,00	22 468 672,98	31 431 002,98
Hesabat dövründə uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər		1 424 940,77	1 424 940,77
Səhvlərin düzəldilməsindən sonra hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq	8 962 330,00	23 893 613,75	32 855 943,75
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		26 260 464,31	26 260 464,31
Razılıq əsasında kapitala yönəldilən vəsait			0,00
Ödənilmiş dividend		(25 000 000,00)	(25 000 000,00)
Razılıq əsasında ödənilən vəsait		(2 660 541,13)	(2 660 541,13)
Nəzarət etməyənlərin iştirak payı		87 058,90	87 058,90
Əvvəlki hesabat dövrü üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi 31.12.2024-cü il	8 962 330,00	22 580 595,83	31 542 925,83

25 iyun 2025-ci il tarixində imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Həsənov Fərid
Baş icraçı Direktor

Əliyeva Pərvanə
Baş mühasib

*Əlavə olunmuş qeydlər bu maliyyə hesabatının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

MALİYYƏ HESABATLARI İLƏ BAĞLI QEYDLƏR**1. Şirkətin əsas fəaliyyəti**

“Bestcomp Group” QSC-nin 22 iyun 1998-ci il Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən yaradılmış və Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərməkdədir. Şirkətin nizamnamə kapitalı Vergilər Nazirliyi yanında Bakı Vergilər Departamentinin Kommersiya hüquqi şəxslərin Dövlət qeydiyyatı idarəsi tərəfindən verilmiş son çıxarışa əsasən 8 962 330.00 AZN təşkil edir.

Təsisçilər	2023(%)	2024(%)
Həsənov Saleh İlyas oğlu	14,73%	14,73%
Həsənov Rauf İlyas oğlu	63,50%	63,50%
Məmmədov Əsəd Rauf oğlu	21,77%	21,77%
Cəmi	100%	100%

Şirkətin əsas fəaliyyət istiqaməti kompüterlərin, kompüter periferiya avadanlıqlarının və proqram təminatının topdan satışından ibarətdir.

Şirkətin hüquqi ünvanı: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ 1025, Xətai rayonu , 8 noyabr, ev.25E

Təqdimat valyutası: Hazırkı maliyyə hesabatındakı məbləğlər başqa cür qeyd olunmadığı təqdirdə, Azərbaycan Manatı ilə (“AZN”) ifadə olunmuşdur.

“Bestcomp Group ” QSC-nin təsisçisi olduğu **“B AND B SECURITY ALLIANCE LIMITED” MMC** Vergilər Nazirliyinin yanında Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində 28.12.2019-cu il tarixində qeydiyyata alınmış və Dövlət qeydiyyatı haqqında 2006006361 sayılı VÖEN verilmişdir.

Cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı 51 000.00 manat təşkil edir.

Cəmiyyətin təsisçisi 100 faiz payla “Bestcomp Group ”QSC-dir. 0 faiz Qeyri-nəzarət paylarıdır.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: AZ-1025 Bakı şəh. Xətai rayonu 8 Noyabr PR., ev 25

“Bestcomp Group ” QSC-nin təsisçisi olduğu **“BESTEL SYSTEMS” MMC** Vergilər Nazirliyinin yanında Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində 23.07.2019-cu il tarixində qeydiyyata alınmış və Dövlət qeydiyyatı haqqında 1306190931 sayılı VÖEN verilmişdir.

Cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı 100 000.00 manat təşkil edir.

BESTCOMP GROUP

Cəmiyyətin təsisçiləri 100 faiz payla “Bestcomp Group ” QSC, 0 faiz Qeyri-nəzarət paylarıdır.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: AZ-1122 Bakı şəh. Yasamal rayonu Həsənbəy Zərdabi PR., ev 190C

“Bestcomp Group” QSC-nin təsisçisi olduğu “**HTECH INVEST**” MMC Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Kommersiya Hüquqi şəxslərin Dövlət Reyestrindən Çıxarış 11 sayılı Ərazi Vergilər Departamentində 29.01.2015-cü il tarixində qeydiyyatata alınmış və Dövlət qeydiyyatı haqqında 2700951761 sayılı VÖEN verilmişdir.

Cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı 2024-cü ilin əvvəlinə 10 000.00 manat təşkil edirdi. 2024-cü il ərzində bölüşdürülməmiş mənfəətdən 2 558 086.48 manat Nizamnamə kapitalına yönləndirilmişdir. 2024-cü ilin sonuna Nizamnamə kapitalı 2 568 086.48 manat təşkil edir.

Cəmiyyətin təsisçiləri 95 faiz payla “Bestcomp Group ” QSC, 5 faiz Qeyri-nəzarət paylarıdır.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: AZ-4500 Mingəçevir şəh., H.Əliyev, ev 71

“Bestcomp Group” QSC-nin təsisçisi olduğu “**Kür Elektron Avadanlıqları İstehsalı**” MMC Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Kommersiya Hüquqi şəxslərin Dövlət Reyestrindən Çıxarış 11 sayılı Ərazi Vergilər Departamentində 10.09.2004-cü il tarixində qeydiyyatata alınmış və Dövlət qeydiyyatı haqqında 1700161741 sayılı VÖEN verilmişdir.

Cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı 1 300 000.00 manat təşkil edir.

Cəmiyyətin təsisçiləri 100 faiz payla “Bestcomp Group ” QSC, 0 faiz Qeyri-nəzarət paylarıdır.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: AZ-4500 Mingəçevir şəh., H.Əliyev, ev 71

Təqdimat valyutası: Hazırkı maliyyə hesabatındakı məbləğlər başqa cür qeyd olunmadığı təqdirdə, Azərbaycan Manatı ilə (“AZN”) ifadə olunmuşdur.

2. Qrupun əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikasında iqtisadi islahatlar və institusional dəyişikliklər davam edir. Ölkə hökuməti hüquqi, vergi və tənzimləyici çərçivənin təkmilləşdirilməsi istiqamətində müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Ölkənin iqtisadi sabitliyi aparılan islahatlardan, dövlətin iqtisadi, maliyyə və monetar siyasətinin effektivliyindən və milli valyutanın dayanıqlığından asılıdır.

Son illərdə Qarabağ regionunda atəşkəs rejiminin qorunması və regionun iqtisadi inkişafına yönəlmiş dövlət layihələrinin həyata keçirilməsi investisiya mühitinə müsbət təsir göstərmişdir. Bununla yanaşı, 12-21 noyabr 2024-cü il tarixlərində keçirilmiş 29-cu BMT İqlim Dəyişikliyi Konfransı (COP29)

Azərbaycanın beynəlxalq iqtisadi əlaqələrini genişləndirmiş və ölkəyə yeni iqtisadi imkanlar yaratmışdır. 2024-cü ildə Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərinin yenidən qurulmasına və bərpasına dövlət büdcəsindən 4 milyard 828,5 milyon manat vəsait ayrılıb.

Azərbaycan iqtisadiyyatı həmçinin beynəlxalq enerji qiymətləri səviyyəsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Ötən il neft qiymətlərində baş verən kəskin dalğalanmalarla yadda qalmışdır. İlin ilk yarısında azalma meyilli olan neft qiymətlərində ikinci yarımildə artım müşahidə olunmuşdur. Ümumilikdə 2024-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ən yüksək göstərici, 94.73 ABŞ dolları təşkil edib, ən minimal göstərici isə 71.87 ABŞ dolları səviyyəsində olub.

2024-cü ildə Azərbaycan 334 918,14 min ABŞ dolları dəyərində 537 628.46 ton neft məhsulları ixrac edib, bu, 2023-cü ilin göstəricisi ilə müqayisədə 41,5% (dəyər), 41,9% (həcm) azdır. Brent markalı neftin bir barel üçün orta qiyməti 2024-cü ildə 80.52 ABŞ dolları olmuşdur ki, bu da 2023-cü il üzrə neftin orta qiymətindən (82.2 ABŞ dolları) 2,00% aşağıdır. 2022-ci ilin orta qiyməti 99.2 ABŞ dolları olmuşdur.

2024-cü ildə Azərbaycanda iqtisadi artım 4,1% olub. Ümumi daxili məhsul (ÜDM) 126,3 milyard manat təşkil edərək, əvvəlki illə müqayisədə 4,1% artıb. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 0,3%, qeyri-neft-qaz sektorunda isə 6,2% artıb. 2023-cü ildə ixracın neft-qaz sektoru üzrə dəyəri 13% azalmışdır ki, bu da əsasən ixrac qiymətlərinin dəyişimi ilə bağlıdır. İxracın dəyəri xam neft üzrə 16.6%, təbii qaz üzrə isə 8.7% azalmışdır. Qeyri neft-qaz sektoru üzrə ixrac 9.9% artmışdır. Hesabat ilində qeyri neft-qaz sektorunda əlavə dəyər ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən real ifadədə 3.7% artmış və nominal olaraq 77.7 mlrd. manat təşkil etmişdir. 2022-ci ildə neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,7% azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 9,1% artmışdır. Qeyri neft-qaz sektorunun artım tempinə, əsasən, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, tikinti, turizm və ictimai iaşə sahələri yüksək artırıcı təsir göstərmişdir.

Dünyada geosiyasi gərginliklərin davam etməsi, qlobal iqtisadiyyatda qeyri-müəyyənliklərin və risklərin artması şəraitində 2024-cü ilin yanvar-dekabr aylarında da ölkə iqtisadiyyatında iqtisadi artım və şaxələnmə davam etmişdir. 2024-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ölkədə 126,3 milyard manatlıq və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,1% çox ümumi daxili məhsul istehsal edilmişdir. ÜDM-nin 67,8%-i qeyri-neft-qaz sektorunun payına düşmüşdür. 2024-cü il ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən qeyri-neft-qaz sektorunda ÜDM 6,2% artaraq 85,7 milyard manat olmuşdur.

2024-cü il ərzində qeyri-neft-qaz sənayesində yaradılmış əlavə dəyər əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,9 % artaraq 6 718,5 milyon manat təşkil etmişdir. Artım əsasən qeyri-neft emalı sənayesi hesabına baş vermişdir. 2024-cü ildə əsas kapitala 21 435,1 milyon manat məbləğində, yaxud 2023-cü

illə müqayisədə 0,7 faiz az investisiya yönəldilmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 73,2 %-i və ya 15 696,4 milyon manatı qeyri-neft-qaz sənayesinə yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi 10,2 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi isə 3,3 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş investisiyanın 10 641,3 milyon manatı və ya 49,6 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 8 221,1 milyon manatı (38,4 faizi) xidmət sahələrinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 18 145,7 milyon manatını və ya 84,7 faizini daxili investisiyalar təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 15 524,9 milyon manatı və ya 72,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

2024-cü ildə ölkə iqtisadiyyatı üçün dayanıqlı inkişaf, mühüm investisiya layihələri və sosial islahatlarla yadda qalıb. COP29 kimi global əhəmiyyətli tədbirin Bakıda keçirilməsi və ölkənin D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv seçilməsi Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artdığını nümayiş etdirib. Eyni zamanda, nəticələr göstərir ki, makroiqtisadi sahədə dayanıqlı inkişaf təmin edilib, ÜDM həcmi artıb, xüsusilə, qeyri-neft sektoru inkişaf edib. Dövlətin valyuta ehtiyatlarının artması, xarici dövlət borcunun azalması, İnflyasiyanın illik 4,9%, orta illik 2,2% səviyyəsində qeydə alınması dayanıqlı iqtisadi artıma zəmin yaradıb. Bundan başqa, dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 102%, xərclərinin isə 95% icra edilməsi fiskal intizamın və maliyyə idarəetməsinin səmərəliliyinə dəlalət edir. Sənaye zonalarında istehsal həcmının 3,3 milyard manata çatması, o cümlədən 1,1 milyard manatlıq ixracın həyata keçirilməsi sənayenin inkişafında müsbət dinamikanın davam etdiyini göstərir.

İqtisadiyyatın bərpası davam edən prosesdir və qeyri-karbohidrogen sektoru neft-qaz sektorunun güclü töhfəsi ilə əsas güc kimi çıxış edir və artan neft tələbi və neft qiymətləri ilə birlikdə ümumi iqtisadi göstəriciləri daha da gücləndirə bilər.

2024-cü ilin sonuna Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının uçot faiz dərəcəsi ilə bağlı verdiyi məlumata əsasən uçot dərəcəsi 7.25%-7.75% faizə qaldırılmışdır. Bu göstəricilər

2023-cü ilin sonuna 9%-dən 8%-ə, faiz dəhlizinin yuxarı həddi 10%-dən 9%-ə, faiz dəhlizinin aşağı həddi isə 7.5%-dən 6.5%-ə endirilmişdir. 2022-ci ildə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti uçot dərəcəsi 7.5%-dən 8.25%-ə yüksəldilməklə bərabər, faiz dəhlizinin yuxarı həddi 9,25%, aşağı həddi 6.25% səviyyəsində müəyyən edilmişdir.

2024-cü ildə də ölkədə makroiqtisadi sabitlik qorunmuş və iqtisadi artım davam etmişdir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı 2024-cü ildə qiymətlər sabitliyinə yönəldilmiş pul siyasəti həyata keçirmişdir. Pul siyasəti qərarları inflyasiyanın dinamikası və ortamüddətli dövr üzrə inflyasiyanın risk balansında baş verən dəyişikliklər nəzərə alınmaqla verilmişdir. 2024-cü ildə illik inflyasiya hədəf diapazonuna ($4\pm 2\%$) qayıtmışdır. Pul siyasətinin əməliyyat çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi və bununla

faiz kanalının ötürücülüüyünün gücləndirilməsi üzrə islahatlar davam etdirilmişdir.

Ərzaq məhsulları üzrə illik inflyasiya dekabrda 0.8%, orta illik inflyasiya isə 2,2% olmuşdur. Qeyri-ərzaq məhsulları dekabrda keçən ilin müvafiq ayına nəzərən 2,4 % bahalaşmışdır. Orta illik qeyri-ərzaq məhsulları inflyasiyası isə 1,6 % təşkil etmişdir. Dekabrda illik xidmət inflyasiyası 6,3 %, orta illik xidmət inflyasiyası isə 4 % təşkil etmişdir.

2024-cü ildə dekabr ayında qeyri-qida malları üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 0,2 faiz, yanvar-dekabr aylarında isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,6 faiz artıb.. inflyasiyanın qeyri-ərzaq və xidmət komponentləri üzrə sabillik davam edir ki, bu da əsasən istehlak tələbinin azalmasından irəli gəlir. Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri son ayda 0.2%, xidmətlər isə 0.3% bahalaşmışdır. Qeyri-ərzaq məhsulları və xidmətlərin qiymətlərinin 12 aylıq dəyişimi müvafiq olaraq 1.6% və 4% təşkil etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata əsasən 2024-cü ildə əhalinin pul gəlirləri nominal olaraq 6.4% artaraq 83,09 mlrd. manat olmuş, o cümlədən adambaşına düşən pul gəlirləri hesabat dövründə 8 144,10 manat təşkil etmişdir. Yanvar-Dekabr ayları ərzində ölkə iqtisadiyyatında muzdlı çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən 8,1 % artaraq 1 009,20 manat təşkil etmişdir.

Hesabat ilində manatın məzənnəsi ticarət tərəfdaşı olan digər ölkələrin valyutalarına qarşı fərqli istiqamətlərdə dəyişmişdir. İkitərəfli məzənnələrin dinamikası çoxtərəfli məzənnənin dinamikasına da təsir göstərmişdi. Ümumilikdə, il ərzində manatın nominal effektiv məzənnəsi 19.3%, real effektiv məzənnəsi isə 5.1% möhkəmlənmişdir. Azərbaycandakı inflyasiyanın tərəfdaş ölkələrdəki orta inflyasiyadan əhəmiyyətli aşağı olması real effektiv məzənnəyə azaldıcı təsir etmişdir. Manatın nominal effektiv məzənnəsinin möhkəmlənməsi inflyasiya idxalını məhdudlaşdıran başlıca amillərdən biri kimi çıxış etmişdir.

2023-cü ildə illik inflyasiyanın dinamikası həm xarici amillərdən, həm də ölkədə həyata keçirilən antiinflyasiya tədbirlərindən təsirlənmişdir. Ticarət tərəfdaşı olan ölkələr üzrə orta çəkili inflyasiyada enişin davam etməsi ölkəyə inflyasiya idxalını azaltmışdır. Bu, əsasən dünya əmtəə qiymətlərinin azalması, qlobal iqtisadi aktivliyin zəifləməsi və əksər ölkələrdə həyata keçirilən sərt pul siyasəti ilə izah edilir.

Xarici sektor göstəricilərinin pozitiv dinamikası şəraitində və qəbul olunmuş makroiqtisadi siyasət

çərçivəsində manatın məzənnəsinin sabitliyi davam etmişdir. Manatın məzənnəsinin sabit qalması inflyasiya səviyyəsinə və inflyasiya gözləntilərinə azaldıcı təsir göstərən mühüm amillərdən biri olmuşdur. Məzənnənin sabitliyi başlıca olaraq əhalinin əmanətləri üzrə dollarlaşmanın azalması proseslərinin sürətlənməsi ilə müşayiət olunmuşdur.

İqtisadi artım, maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsi və kapitalın dəyəri ilə bağlı qeyri-müəyyənliklər hələ də mövcudur və bu, Qrupun gələcək maliyyə nəticələrinə, maliyyə vəziyyətinə və biznes perspektivlərinə hazırda müəyyən edilə bilməyən dərəcədə mənfi təsir göstərə bilər.

Qrupun Rəhbərliyi hazırkı iqtisadi mühitdə baş verən dəyişiklikləri müşahidə edir və Qrupun yaxın gələcəkdə fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün qabaqlayıcı tədbirlər görür.

3. Əsas uçot siyasətlərinin qısa xülasəsi

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası

Qrupun maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olaraq hazırlanmışdır. Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə olunan əsas uçot prinsipləri təqdim edilmiş bütün dövrlərə ardıcıl şəkildə tətbiq edilmişdir.

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə hazırkı maliyyə hesabatları Qrupun BMHS-a uyğun olaraq hazırladığı illik maliyyə hesabatlarıdır.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Qrupun funksional valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutasıdır. Qrupun funksional valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır. ("AZN"). Çünki Qrupun gəlirləri, xərcləri, alınmış mal-material ehtiyatları və öhdəliklərinin əhəmiyyətli hissəsinin qiymətləndirilməsi, çəkilməsi, ödənilməsi və ya digər yolla ölçülməsi AZN ilə həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının ərazisindən kənarında AZN sərbəst dönərli valyuta deyil. Monetar aktiv və öhdəliklər Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən müəssisənin funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və Mərkəzi Bankın ilin sonuna olan rəsmi valyuta məzənnəsi ilə

monetar aktiv və öhdəliklərin müəssisənin funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan müsbət və ya mənfi məzənnə fərqləri Mənfəət və ya Zərər Haqqında Hesabatda qeydə alınır. Bazar dərəcələri rəsmi dərəcələrdən fərqli ola bilər, lakin bu fərqlər ümumilikdə Mərkəzi Bank tərəfindən nəzarət edilən dar parametrlər çərçivəsindədir. Xarici valyuta ilə əməliyyatlar əməliyyat tarixində rəsmi məzənnə ilə qeydə alınır.

Ölçü və hesabat metodu

Maliyyə hesabatları hazırlanarkən mühasibat uçotunun hesablama metodu tətbiq olunmaqla ilkin dəyər uçot prinsiplərinə əsaslanmışdır.

İlkin dəyər alış tarixinə aktivi almaq üçün ödənilmiş pul vəsaitləri və ya pul vəsaitləri ekvivalentlərinin məbləğini və yaxud verilmiş digər resursların ədalətli dəyərini əks etdirir və əməliyyat xərclərini ehtiva edir.

Aktivlər

Qrupun aktivləri özündə keçmiş hadisələrin nəticəsi kimi qurum tərəfindən idarə edilə bilən və ona gələcəkdə iqtisadi səmərə gətirə biləcəyi gözlənilən resursları birləşdirir ki, bunlar da maddi və qeyri-maddi, onlar da öz növbəsində müvafiq olaraq uzun və qısa müddətli kimi uçota alınır.

Qrupun uzunmüddətli aktivlərinə işə ticarət investisiyaları - yaxın gələcəkdə istifadəsi nəzərdə tutulmayan yatırımlar, dəyəri 500.00 manatdan aşağı olmayan, 12 ay müddətində realizasiya ediləcəyi ehtimal olunmayan əsas vəsaitlər daxildir.

Qrupun qısamüddətli aktivlərinə likvidlik dəyəri yüksək olan, əsasən alqı-satqı məqsədləri və ya istifadə üçün saxlanılan, hesabat tarixindən sonra 12 ay müddətində realizasiya ediləcəyi ehtimal olunan, həmçinin hesabat tarixindən növbəti 12 ay müddətində mübadiləsinə və ya istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan pul vəsaiti və ya onun ekvivalentləri daxildir.

Öhdəliklər

Qrupun öhdəlikləri onun keçmiş hadisələrdən yaranmış və ödənilməsi özündə iqtisadi səmərəni təcəssüm etdirən resurslarının qurumdan kənara axını ilə nəticələnən mövcud borcu olmaqla, uzun və qısamüddətli kimi təsnifləşdirilir.

Qrupun uzunmüddətli öhdəliklərinə yaxın gələcəkdə ödənilməsi nəzərdə tutulmayan borclar, 12 ay müddətində realizasiya ediləcəyi ehtimal olunmayan digər borclar, kreditlər daxildir.

Qrupun qısamüddətli öhdəliklərini müəssisənin adi əməliyyat dövründə ödənilməsi nəzərdə tutulan, hesabat tarixindən etibarən 12 ay ərzində ödənilməsi ehtimal edilən və öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesabat tarixindən ən azı 12 ay müddətinə kimi ödənilməsini tələb edən şərtsiz hüquqa malik olduğu öhdəliklər təşkil edir.

Kapital

Kapital bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra, qurumun xalis aktivlərinin dəyəridir ki, ona nizamnamə kapitalı, cari ilin mənfəəti (zərəri), keçmiş illərin bölüşdürülməmiş mənfəəti (zərəri) aiddir.

Məhkəmə prosesləri

Normal iş prosesi zamanı Qrupa qarşı hər hansı hüquqi iddialar və şikayətlər ola bilər. Müəssisə rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesablarında zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyat yaradılmamışdır. 31 dekabr 2024-cü il tarixində tamamlanan il ərzində Qrup hər hansı məhkəmə prosesinə cəlb olunmamış və ona qarşı hər hansı iddia irəli sürülməmişdir.

Vergi qanunvericiliyi

Qrup Azərbaycanda müəssisələrə tətbiq olunan vergilərə cəlb olunur.

Müəssisədən tutulan vergi gəlirdən çıxılmayan xərcləri əlavə etməklə və vergiyə cəlb olunmayan gəliri çıxmaqla yerli qanunvericiliyə uyğun olan uçot mənfəətindən hesablanan, müəssisənin vergiyə cəlb olunan gəlirinə tətbiq olunur.

Azərbaycan Respublikasında müəssisənin mənfəət vergisi üzrə avans ödənişlər hər rüb həyata keçirilir. 2024-cü il ərzində müəssisənin mənfəət vergisinin dərəcəsi 20% (2024-cü il 20%) olmuşdur.

Azərbaycanın vergi sistemi iki alternativ vergi rejimindən ibarətdir: Vergi Məcəlləsinin tənzimlədiyi vergi rejimi və Hasilatın Pay Bölgüsü Haqqında Sazişlərin tənzimlədiyi vergi rejimi.

Bundan başqa Azərbaycan Respublikası və ƏİBK (Əsas İxrac Boru Kəməri) layihəsinin iştirakçıları tərəfindən imzalanmış CQBK (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri) Əsas Boru Kəməri haqqında Saziş fərqli vergi qaydalarını nəzərdə tutur.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Qrupun əməliyyatları və fəaliyyəti ilə bağlı vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin mövqeləri müvafiq vergi orqanları tərəfindən sual altında qoyula bilər. Bunun nəticəsində Qrupun göstərdiyi xidmətlərə görə ona qarşı bazar qiyməti tətbiq edərək müəyyən əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanı bilər. Vergi bəyannamələri, eləcə də digər tənzimləyici sahələr (məsələn, gömrük və valyuta nəzarəti məsələləri) qanunla cərimələr, tutulmalar və faiz ödənişləri tətbiq edilə bilən bir sıra müxtəlif orqanların təhlil və araşdırmasına tabedir. Bu faktlar Azərbaycan Respublikasında vergi risklərini yarada bilər.

Vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Müəyyən hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şərhı düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrük qanunvericiliyi ilə bağlı Qrupun mövqeləri dəyişilməyəcəkdir.

Əlavə dəyər vergisi

Vergi qanunvericiliyi satış və alışlar üzrə əlavə dəyər vergisinin (ƏDV) əvəzləşdirilərək ödənilməsinə icazə verir.

ƏDV üzrə ödəniləcək məbləğlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixinə ödənilmiş alışlar üzrə ƏDV-ni çıxmaqla, sifarişçilərə satışlar tanınanda vergi orqanları vasitəsilə dövlət büdcəsinə ödəniləcək satışlara aid olan ƏDV məbləğindən ibarətdir. Bundan əlavə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixinə ödənilməmiş satışa aid olan ƏDV də ƏDV üzrə ödəniləcək məbləğlərə daxil edilir.

Əvəzləşdirilə bilən ƏDV maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat tarixinə ödənilməmiş alışlara aiddir. Əvəzləşdirilə bilən ƏDV alışlar üçün ödəmə aparıldıqda satış üzrə ƏDV hesabı ilə əvəzləşdirilə bilər.

4. Əsas vəsaitlər

Müəssisənin əsas vəsaitləri mühasibat uçotu və hesabatında ilkin dəyəri ilə, yəni onların alınmasına, quraşdırılmasına və hazırlanmasına, həmçinin istismara verilməsinə çəkilən faktiki xərc məbləğində əks etdirilir. Əsas vəsaitlərin ilkin dəyəri onlar yenidən qiymətləndirildikdə, yenidən qurulduqda, onlara yeni avadanlıqlar quraşdırıldıqda və onların müvafiq obyektləri qismən ləğv edildikdə dəyişdirilə bilər.

Auditlə əhatə olunan dövr ərzində əsas vəsaitlərin yenidən qiymətləndirilməsi həyata keçirilməmişdir.

Maddi aktivlərin işlənilməsi

Əsas vəsaitlərin satışından yaranan gəlir və zərər satışdan əldə olunmuş vəsaitlərin məbləği ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərə daxil edilir.

Bütün kiçik həcmli təmir və istismar xərcləri çəkildiyi zaman xərcə silinir. Əsas vəsaitlərin əsas hissələrinin və ya komponentlərinin dəyişdirilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr istismardan çıxarılır. Əsas vəsaitlər ilə bağlı sonrakı xərclər müvafiq olaraq aktivin balans dəyərində və ayrıca aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, həmin aktivlə bağlı gələcək iqtisadi səmərənin Qrupa daxil olması ehtimal edilsin və onun dəyəri etibarlı şəkildə ölçülə bilsin.

Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası, maşın və avadanlıqlar və digər əsas vasitələr üzrə köhnəlmə azalan qalıq dəyəri metodunu istifadə etməklə hesablanır. Köhnəlmənin azalan qalıq dəyəri metodu aktivin əvvəlki ilin sonuna qalıq dəyərində cari ildə daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərini gəlməklə müvafiq qanunvericiliklə müəyyənləşdirilmiş amortizasiya normalarını tətbiq etməklə hesablanır.

Əsas vəsaitlər	Amortizasiya normaları
Binalar, tikililər və qurğular	7%-dək
Maşınlar və avadanlıq	20%-dək
Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası	25%-dək
Nəqliyyat vasitələri	25%-dək
Digər əsas vasitələr	20%-dək

Aktiv artıq köhnəlmiş və istismar müddətinin sonunda olacağı vəziyyətdə olarsa, Qrupun həmin aktivin satışı nəticəsində əldə edəcəyi təxmini məbləğ, satış üzrə təxmini xərclər çıxılmaqla, aktivin qalıq dəyərində bərabər olur. Əgər Qrup aktivlərini fiziki istismar müddətinin sonuna qədər istifadə etməyi nəzərdə tutursa və ləğvetmə dəyəri əhəmiyyətli deyilsə, aktivin qalıq dəyəri sıfıra bərabər olur.

Əsas vəsaitlər yığılmış köhnəlmə çıxılmaqla, aşağıda göstərilən dəyərlə uçota alınır:

	Binalar, tikililər və qurğular	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası	Digər əsas vəsaitlər	Cəmi
01 yanvar 2023-cü il tarixinə	4 940 788,11	16 280,19	228 479,04	637 436,92	66 079,51	5 889 063,77
Əvvəlki hesabat dövründə dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər	-18 507,94					(18 507,94)
Daxilolmalar			31 691,02	246 214,20	10 593,04	288 498,26
Silinmələr			(3 899,23)	(29 286,25)	(7 859,78)	(41 045,26)
Köhnəlmə xərci	(301 979,60)	(3 819,62)	(77 732,24)	(166 900,75)	(15 860,84)	(566 293,05)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	4 620 300,57	12 460,57	178 538,59	687 464,12	52 951,93	5 551 715,78
Əvvəlki hesabat dövründə dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər						0,00
Daxilolmalar	39 767,66	96 050,00	284 104,16	423 444,96	94 903,89	938 270,67
Silinmələr						0,00
Köhnəlmə xərci	(283 624,77)	(13 346,51)	(129 325,22)	(255 534,32)	(43 808,68)	(725 639,50)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	4 376 443,46	95 164,06	333 317,53	855 374,76	104 047,14	5 764 346,95

5. Debitor borcları

Debitor borcları aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

Digər debitor borcları	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Ticarət ilə bağlı debitor borcları	10 019 449,62	19 035 684,21
Cəmi debitor borcları	10 019 449,62	19 035 684,21

6. Kreditor borcları

Kreditor borcları aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

Kreditor borcları	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Ticarət ilə bağlı borclar	16 972 844,09	28 138 526,22
Cəmi kreditor borcları	16 972 844,09	28 138 526,22

7. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Mallar	39 108 383,02	51 654 021,84
Cəmi ehtiyatlar	39 108 383,02	51 654 021,84

8. Satışdan gəlirlər

Qrupun gəliri mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşu ilə əlaqəli olmayan, lakin kapitalda artım ilə nəticələnən və hesabat dövrü ərzində aktivlərin daxil olması və ya artması, və ya öhdəliklərin azalması şəklində iqtisadi səmərənin artımıdır.

Gəlirlərin məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə, gələcək iqtisadi səmərənin müəssisəyə daxil olması ehtimal edildikdə Qrupun gəliri tanıyır.

Gəlirlər Qrupun adi fəaliyyətinin gedişində göstərilmiş xidmətlərə görə aldığı və ya alacağı məbləğin dəyərini əks etdirir.

Malların və xidmətlərin satılması müqavilə üzrə təqdim ediləcək ümumi malların və göstəriləcək ümumi xidmətlərin müəyyən bir hissəsi olaraq faktiki təqdim edilmiş mallar və göstərilmiş xidmətlər əsasında qiymətləndirilmiş konkret əməliyyatın tamamlanma mərhələsinə istinadən həmin malların təqdim edildiyi və xidmətlərin göstərildiyi uçot dövründə qeydə alınır.

Satışdan gəlirlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

Satışlardan gəlirlər	2023	2024
Malların təqdim edilməsindən və işlərin görülməsindən gəlir	206 790 496,18	194 028 360,54
Cəmi satışdan gəlirlər	206 790 496,18	194 028 360,54

9. Əməliyyat və digər inzibati xərclər

Qrupun xərcləri mülkiyyətçilər arasında kapitalın bölüşdürülməsi ilə əlaqəli olmayan, lakin kapitalın azalması ilə nəticələnən, hesabat dövrü ərzində aktivlərin kənara axını və ya azalması və ya öhdəliklərin artması hesabına baş verən iqtisadi səmərənin azalmasıdır.

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə əməliyyat və digər inzibati xərcləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

MADDƏLƏR	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2024-cü il
Əmək haqqı xərcləri	11 741 354,58	15 553 523,17
Sosial müdafiə fonduna ayırmalar	1 987 767,09	1 552 998,23
Malın maya dəyəri	121 702 444,58	84 807 883,39
Nəqliyyat xərci	102 848,15	43 747,30
İcarə haqqına çəkilən xərclər	1 083 381,87	1 148 929,10
Əsas vəsaitlərin amortizasiyası	603 681,54	725 640,74
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	41 308,26	51 582,51
Sığorta xərcləri	202 057,61	238 555,91
Əmlak vergisi	49 344,78	47 054,19
Torpaq vergisi	170,90	1 647,59
Ezamiyyət xərcləri	598 102,09	653 591,21
Komunal xərclər	82 267,41	99 334,55
Rabitə xərcləri	266 480,98	317 806,19
Mühafizə xərcləri	33 221,30	42 773,03
Bank xərcləri	711 977,18	601 450,33
Reklam xərcləri	141 951,99	289 027,90
Digər xidmətlərin dəyəri	8 357 320,12	25 148 637,08
Sair xərclər	1 782 281,13	2 355 828,82
Təmir xərcləri	65 328,55	2 461 517,42
Qeyri rezidentdən alınmış xidmətlər	5 676 254,19	80 557,10
CƏMİ	155 229 544,30	136 222 085,76

10. Alınmış avanslar

31 dekabr 2024-cü il tarixinə Qrupun Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabatında alınmış avanslar kimi göstərilmiş 9 816 644.52 manat məbləğə gələcəkdə təqdim ediləcək mallara aid olunacaq məbləğlər daxildir, Qrupun hesablama metoduna uyğun olaraq gəlirlərini gəlir əldə edilməsinin və xərc çəkilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq müvafiq surətdə gəlir almaq hüququnun əldə edildiyi və ya xərcin çəkilməsi barədə öhdəliyin yarandığı vaxt nəzərə alır.

11. Verilmiş avanslar

31 dekabr 2024-cü il tarixinə Qrupun Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabatında ödənilmiş avanslar kimi göstərilmiş 2 755 818.87 manat məbləğ üzrə malların və əsas vəsaitlərin alışı olmadığı üçün Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabatda verilmiş avans kimi öz əksini tapmışdır. Alışlar həyata keçirildikdən sonra əldə olunan mallar və əsas vəsaitlər Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabatda təyinatına müvafiq olaraq öz əksini tapacaqdır.